

D-ro Inĝ. E. Wüster: **Spertoj, konsideroj kaj proponoj rilataj al la UDK-simboloj.**

La UDK-indicoj konsistas el puraj nombroj (ekz. 621.3) kaj UDK-simboloj (ekz. 0 : = -). La aŭtoro, d-ro E. Wüster, kiu jam de ĉirkaŭ 35 jaroj uzas la UDK-on en vasta mezuro, diskutas en kvar artikoloj kelkajn spertojn, konsiderojn kaj proponojn rilatajn al la simboloj de la UDK.

Ĉi tiuj artikoloj (kies unuaj du jam aperis¹⁾) estas titolitaj:

- I. La sinsekvo de la UDK-simboloj.
- II. La videbla kaj la nevidebla alfabetigoj de la UDK-simboloj.
- III. La termoj (elementoj) intermetebaj de la UDK kaj ilia alfabetigo.
- IV. La simboloj de plivastigo kaj ilia alfabetigo.

(I) Ĉi tiu studo pri la sinsekvo de la UDK-simboloj unue distingas la sinsekvon de indicado (kodigo, ĉifrado) kaj la sinsekvon de enordigo (klasado, envicigo, enkartarigo). La sinsekvo de indicado estas la sinsekvo de la simboloj de unuopa indico (cifro), la „horizontala“ sinsekvo. La sinsekvo de enordigo estas la sinsekvo de la unuopaj indicoj en katalogo, kartaro aŭ biblioteko, la „vertikala“ sinsekvo. Ofte okazas ke al malsamaj personoj estas komisiitaj la indicado kaj la enordigo. La ordigisto havas taskon multe pli simplan. La aŭtoro starigas la principon ke la sinsekvo de la enordigo devas esti la inverso de la preferinda sinsekvo de indicado, kaj li klarigas kial.

Poste li reestablas la principon ke ĉiuj indikoj UDK-indicaj rilataj al la kielo de prezento de publikigaĵo devas sekvi post la indikoj pritemaj. Ĉi tiun principon jam proklamis la 2^a kompleta eldono de la UDK, sed ĝi perdiĝis en la 3^a. Cetere, eĉ en la 2^a ĝi estis aplikata nur ne-konsekvence. Oni ne komprenis ke loko kaj tempo ne ĉiam apartenas al la temo, sed foje ankaŭ al la kielo de prezento. Simile oni pretervidis ke, kontraŭe, la *lingvo* (la franca resumo erare diras „*le temps*“) ne ĉiam estas trajto de la maniero de prezento, sed foje apartenas al la temo. Pro ĉi tiu duobla uzo de kelkaj UDK-simboloj igis sin sentata la bezono fiksi difinitajn simbolo-sinsekvojn rilatajn al resp. la temo kaj la maniero de prezento. Krome montriĝis la neceso signi en la evidenta maniero kie en la cifro komenciĝas la indikoj pri la kielo de la prezento.

Fine la aŭtoro ekzamenas la ĝenajojn rezultantajn el la ĝisnunaj reguloj pri la sinsekvo de la ĉifroj, reguloj starigitaj pli-malpli hazarde. La aŭtoro pledas, ke la nepra sinsekvo de enordigo estu: **ĝis/;** kaj **+**; **ĉefa nombro 0/9;** (rilate al la kielo de la prezento) **fremda termo A/Z, N-ro;** **tempo „;** loko (1/9); **raso (=);** **lingvo =;** **formo (0);** (rilate al la temo) **fremdaj termoj A/Z, N-ro;** **tempo „;** **loko (/9);** **loko ĉiela (*);** **raso (=);** **lingvo =;** **rilato :;** (rilate al temo aŭ kielo de la prezento) **aparta helponombro -;** **mankantaj ciferoj ...;** **vidpunkto .00;** **aparta helponombro .0;** **aldonaj decimalaj ciferoj 0/9.**

¹⁾ (I) en FID XVIIIth Conf. 1951 (15 p); (II) en Rev. Doc. 19 [1952] 39-49.

La preferinda sinsekvo de indicado estas la inverso de la ĉi-supra kiom koncernas tiun parton kiu sekvas post la **ĉefa nombro.**

Tamen, ĉi tiuj reguloj bezonas kelkan klarigon: por la enordigo oni rigardu la tutan ĉifron (indicon) kiel unu tuton kun donita sinsekvo de la eroj, nome tiu sinsekvo kiun skribis la ĉifristo (indicisto, kodisto). Ĉi tio montriĝas klare en ekzemploj donitaj en (II).

(II). En ĉi tiu artikolo la aŭtoro proponas anstataŭigi ĝisnunajn simbolojn (ekz. (0), (1/9), =, ktp.) per minuskloj, kaj krome enkonduki ankoraŭ plurajn aliajn minusklojn kiel simbolojn. La literoj kiujn li proponas, kontentigas du postulojn: unue kaj ĉefe: ilia alfabeto sinsekvo respondas al la sinsekvo postulita por la enordigo, kaj due kaj akcesore: ili estas elektitaj tiaj, ke estas facile memori ilian signifon, ekz. **p** por lingvo pensigas pri **parolo** kaj asociĝas al la ĝisnuna simbolo = per la vorto **paraleloj**.

Ŝajnas al mi ke la enkonduko de ĉi tiuj literosimboloj grave plibonigos la UDK-on, faciligus la ĉifradon, kaj eĉ ebligus permaŝinan enordigon de la ĉifroj. Esperu ni ke ne tro longe oni prokrastos la alprenon de ĉi tiuj evidente bonege pripensitaj kaj elprovitaj proponaĵoj.

La pasintjara kongreso de la Fédération Internationale de Documentation (Kopenhago, Oktobro 1952a) starigis internacian komisionon por UDK-simboloj, kiu devos studi ankaŭ la proponojn de d-ro Wüster.

Fine estu al mi permesite fari unu sugeston: Ŝajnas al mi ke la UDK-fremda kategorio bezonas ankoraŭ aldonajn regulojn kaj simbolojn por la envicigo laŭ korekta ordo.

W. P. Roelofs.

025.46 : 408.92

M. C. Butler, **Klasifo de esperantaj temoj**, Eldonita de Esperanto Film-Grupo, Bergen-op-Zoom, Nederlando. — 144 paĝoj. — Prezo: 10 anglaj ŝilingoj, plus afranko.

La vivo konsistas el aro da malfacilaĵoj, kiujn oni devas solvi. Antaŭ tiuj malfacilaĵoj, la homo reagas inventante ilojn, kiuj faciligas lian lukton kontraŭ ili. La sumo de tiuj faciloj kreitaj de la homo konsistigas la kulturon. — La ideoj, kiujn pri la objektoj ni faras al ni, estas la plej tipa ekzemplo de tiu ilaro, kiun ni metas inter ni kaj la malfacilaĵoj, kiuj nin ĉirkaŭas. Klara ideo pri iu afero estas kvazaŭ admirinda aparato, kiu igas ĝian angoran malfacilon vasta kaj facilmovata senpeno. Sed la ideo estas pasema, rapidfluga; necesas do, ke la memoro penu por ĝin konservi. Sed la memoro ne kapablas konservi ĉiujn niajn proprajn ideojn, kaj tre gravas, ke ni povu konservi eĉ tiujn de aliaj homoj. Tiom ĝi gravas, kiel diras la hispana pensulo **Ortega y Gasset**, ke ĝuste estas tio, kio plej karakterizas la homan naturon. La hodiaŭa tigro devas esti tigro kiel se ne estus antaŭe ekzistintaj aliaj tigroj; ĝi ne profitas la miljarajn spertojn, kiujn faris ĝiaj similuloj en la sonoraj profundoj de la sovaĝaj praarbaroj. Ĉiu tigro estas unua tigro; ĝi devas lerni de la komenco sian tigran profesion. Sed la hodiaŭa homo ne komencas sian homiĝon, sed heredas jamajn formojn de sia ekzisto, ideojn, vitalajn spertojn de siaj antaŭuloj, kaj li ekiras de la nivelo, kiun konsistigas la homa